

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za ostanila plačuje se od četiristopne peti-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Državni zbor.

Na Dunaji, 17. decembra.

Začetkom seje je pravosodni minister grof Schönborn odgovarjal na razne interpelacije, mej drugimi tudi na interpelacijo posl. dr. Laginja glede razsodbe dež. sodišča, da mora „Naša Sloga“ priobčiti neko italijansko razsodbo. Minister se je skliceval na odločbo najvišjega sodišča, katero je podano ničnostno pritožbo odbilo. — Zanimiv je bil tudi ministrov govor na interpelacijo glede neke konfiskacije. Češki list „Posel Lidu“ je priobčil doslovni citat iz nekega govora posl. Kounice, pa je bil konfiskovan. Minister je rekel, da odobrava to konfiskacijo, češ, da so po § 28. tiskovnega zakona dovoljena samo resnična poročila o razpravah v deželnih in državnih zborih, da pa se imuniteta govorov ne nanaša na citate iz teh govorov.

Z ozirom na to povsem novo interpretacijo zakona je posl. dr. Pacák predlagal, naj se o ministrovem odgovoru otvori debata, ker ministrova izvajanja niso samo v nasprotju z duhom zakona, ampak ker so tudi v diametralnem nasprotju z izjavo ministrove glede imunitete poslanskih govorov. Dasi je stvar velevažna in v največjem interesu poslancev samih, so koalirane stranke vendar odklonile Pacakov predlog, prav kakor da se njihovim listom ni bati ničesar.

Ko je še minister Bacquehem odgovoril na neke interpelacije, čitali sta se dve interpelaciji slovenskih poslancev.

Posl. Kušar in tovariši so interpelovali ministra notranjih del glede uplivanja Kranjskega okr. glavarja na davčne uradnike o priliki zadnjih občinskih volitev v Trzinu.

Ta interpelacija s'ove:

„V trški občini Trzin v političnem okraju Kranjskem se že dlje časa vrše volitve v občinski zastop. Prva volitev, ki se je vršila, se je razveljavila. Tudi proti drugi volitvi, ki se je vršila 30. oktobra 1894. so se podale pritožbe in najbrž se bo tudi ta volitev razveljavila. Obe ti volitvi je vodil c. kr. okr. glavar v Kranju gosp. Göttenhofer.“

Kakor se je javno pisalo („Slovenec“ št. 261) je okrajni glavar njemu podrejenim uradnikom, ka-

teri so volili zoper stranko, katero on favorizuje, prepovedal udeležbo pri volitvi s svarilom: „Priča kujem, da se prihodnje volitve ne boste udeležili, če bi pa to vendar storili, skrbel bodem, da boste to čutili!“ — in jednemu uradniku, ki je sopedpisal pritožbo, je rekel: „Ogorčen sem bil, ko sem Vaš podpis čital na rekuru.“

Ker se bo volitev najbrž še jedenkrat, tretjič, vršila, vprašajo podpisanci Njega ekselencen gospoda ministra notranjih del:

Misli-li Nj. ekselencen ukreniti kar trebe, da se c. kr. okrajnemu glavarju v Kranji podrejenim uradnikom zavaruje svobodna volilna pravica?“

Posl. dr. Laginja in tovariši so interpelovali glede nekega v Istri umrlega vojaka; pravi se sicer, da je dotični vojak umrl vled plućnice, ali vse kaže, da se je tako grozno z njim ravnilo, da je vled prizadetih mu ran umrl.

Zbornica je potem razpravljala o žandarmarijskem zakonu.

Posl. Purgbhart je grajal razmere v orožniškem voju in zahteval, naj se orožniki rabijo za vzdrževanje redu ne pa v druge svrhe, zlasti pa naj se od njih zahteva znanje jezika tiste dežele, v kateri službujejo.

Posl. Rašin je govoril češki in ostro kritikoval postopanje orožnikov napram vladi nepriljubljenim osebam.

Posl. dr. Scheicher je grajal, da se orožniki zlorabljajo. V Brucku morajo hoditi na lov, a ne loviti, ampak paziti, da bi kdo kakoga ustreljenega zajca ne odnesel. Zlasti pa naj se ne pošiljajo poizvedovat o duhovnikih itd.

Posl. Biankini se je izrekel za načrt, ker se bo z njim zboljšalo materijelno stanje orožnikov, zahteval pa je, naj razen orožnikov samih tudi njih častniki znajo jezik dežele, v kateri službujejo in naj se orožniki ne zlorabljajo v politične svrhe.

Domobranski minister grof Welaersheimb je zagovarjal orožnike in protestoval zoper to, da bi kdo hotel uplivati na notranjo organizacijo, češ, da je to jedino stvar cesarjeva.

Specijalna debata je bila precej dolga. Udeležili so se je posl. Salvadori, Krumbholz,

Kronawetter, Pacak, Hackelsberg in minister Welaersheimb. Posl. Hofmann-Wellenhof je predlagal, naj se določi, da mora vsak orožnik pri vstopu dokazati znanje nemškega jezika. Ko je minister pojasnil, da bi potem ne bilo dobiti dovolj orožnikov, so se levičarji z ozirom na predlogu nasprotujoče Poljake hitro oddaljili in zbornica je predlog odklonila.

Posl. dr. Lueger je potem vprašal predsednika, ali hoče preiskati, kaj je z očitanjem glede hitrega povišanja dveh sorodnikov naučnega ministra, na kar je predsednik Chlumecky odgovoril, da nima uzočka kaj preiskovati.

V večerni seji se je razprava nadaljevala. Pri § 20., določujočem, da se morejo orožniki nadomestiti s črnovojniki, je predlagal posl. dr. Pacak, naj se ves paragraf odkloni, posl. Thurnherr pa je zahteval, naj ta določba ne velja za Tirolsko in Predarlško.

Pacakov predlog se je odklonil, Thurnherrjev pa vzprejel.

Ko so govorili še nekateri govorniki, se je načrt vzprejel in začela se je razprava o zakonu glede pokritja potrebščin katoliških županijskih občin.

Koncem seje so se čitale razne interpelacije, potem pa je posl. dr. Lueger opozarjal, da 25. oktobra voljeni poslanec Lorber še vedno ni prišel v zbornico in je vprašal predsednika, ali je pozval Lorberja, naj pride v zbornico. Predsednik Chlumecky je odgovoril, da se § 4. opravilnika ne more aplikovati na ta slučaj, ker je Lorber bolan.

Na Dunaji, 10. decembra.

V današnji seji se je nadaljevala razprava o načrtu glede pokritja potrebščin katoliških županijskih občin.

Posl. Kaiser se je izrekel za zakon, posl. dr. Kopp pa je sicer priznal, da je zakon potreben, a se je izrekel proti njemu, ker še ni rešeno vprašanje o davčni reformi, katero bo čutno uplivalo na izvrševanje predlaganega zakona.

Naučni minister Maderski je zakon obširno utemeljeval in ga priporočal, takisto tudi poslanec Ruczk a, a posl. Piniński je zavračal zahtevo, naj se cerkev od države popolnoma loči.

LISTEK.

„Te punice, te punice . . .!“

(Izvirna novela, spisal Fr. Kosec.)

V.

(Dalje)

„To bode divno, Irma!“ — odgovorila je Vida na Mrakove besede. „In svežega, čistega zraka si tako želim, ker ta večna Ljubljanska megla mi leži na pljučah kakor mora!“

„Vi ste bolan, gospica?“ — začudi se je Mrak, — „tako cvetoča in čvrsta . . .“

„Včasih čutim neko plašno tesnobo tu v praih, da mi ne da skoro dihati, a kmalu mine to, pa sem zopet zdrava!“

„Svetoval Vam bom torej, da ostanete na deželi dalje časa . . . tečna hrana, mleko, sir, surovo maslo, jajca, — vedno vedro nebo in zdrava sapa Vam morajo pomagati! Glejte, naš grad je kakor navlašč sato, — oče, mati in sestra Vas sprejmo z odprtimi rokami!“ —

„Ah, to bi bilo lepo, ali . . .“

„Nič ali, — govoril bom še z gospodom profesorjem . . .“

„Gospica Vida, sprejeti morate tudi ulogo v našem „Slovesu!“ — lajtnant Koder je pristopil k naši trojici ter naglo razložil sklep predstavljajoče skupine.

Vida je bila takoj pripravljena.

„Pojdi, napravim te za pravcato kmetako Miciko in gospodu Kodru bo moralo biti budo ob slovesu od tebe, če ima le srcé pristnega „kranjskega Janeza!“ — pošalila se je trpko Irma ter odvedla smejočo Vido v toaletno stransko sobico.

Tudi lajtnant z Mrakom se je odtegnil družbi, da se maskira. —

Ko je prišla za nekaj časa nasprotna, uganjajoča stranka v salon, se je takoj pri vstopu glasno zjediniila.

„Magnifique! — Superbe!“ — vikali je baronček.

Na malem podiju sta stala Vida in Koder, — „Micka“ in „Janez“.

Šopek cvetlic in beli pozovni listek je imel za trakom na okroglem klobuku, — v desnici je držal rdeč kmetaki dežnik in majhno culo, z levico pa je objemal pas svoje plakajoče Micike.

Vida je bila v črnem krilu z belim predpasnikom in pisanim modercem z belo srajčico kratkih

rokalcev, da so se videle preko komolcev njene gole polne roke, posebno dražestna. Ljubeznivo se je pritisnila k njegovim prtom, v obrazu pa sta oba izražala vso bolest slovesa in britko resignacijo.

Irma je igrala na glasovirju znano otožno narodno popevko „Z Bogom, pa zdrava ostani . . .“, katero je vsa družba polglasno pela, kar je utis še posebno povzdignilo.

Bil je lep prizor. —

Sto sliko bil je prvi del zabavnega večera končan; gostje so se zopet združili ter posedli okoli glasovirja. Na „programu“ je bilo še nekaj pevskih točk s spremljevanjem. Vender je nastal prej še mal premor. Irma je servirala s pomočjo stare postrežnice gospodi črno kavo, profesor pa vino.

Vida in Koder sta odšla odlagati kostuma v dve sosednji sobici.

Koder se je oprostil svoje kmetске obleke in se hotel že vrniti k ostali, šumni družbi. Tu začuje v sosednji sobici brze Vidine korake. Bila je sama in nikogar v bližini. Kri mu je šinila iz vznemirjenega srca v glavo, da za hip ni vedel, kaj počne. Zavedel se je šele, ko je klečal pred njo ovijaje roki svoji okoli njenih kolen. Govoril je tako naglo, da je beseda pobijala besedo, a Vida ga je prišla za

Po daljši specijalni debati se je vzprejel ves načrt.

Takisto je zbornica vzprejela nekatere druge nevažne predloge in potem začela razpravo o načrtu glede sestave komisij za revizijo zemljiškodavnega katastra.

Finančni minister dr. Plener je priporočal predlogo, povdarjajoč, da je revizija zemljiškodavnega katastra v zmišlu veljavnega zakona sedaj neizogibno potrebna, da se odpravijo kričeče krivice, katere so se glede klasifikacije in cenitve zgodile v posameznih kronovinah. Najbolj kričeči slučajji so v posameznih okrajih dobro znani. Najštevilnejši so v alpskih deželah. Minister je razpravljal tudi o davčni reformi in povdarjal, da se bo s to reformo glavna svota zemljiškega davka izdatno znižala. Če se davčna reforma dožene leta 1895., se s 1. januarjem 1896. l. glavna svota zemljiškega davka zniža za 10 odstotkov, torej od 37 $\frac{1}{2}$ milijona gold. na 33 $\frac{3}{4}$ milijona gold., a če bo personalna dohodarina nesla toliko, kolikor se pričakuje, se bo zemljiški davek znižal za daljnjih 5 odstotkov.

Debate se je udeležilo več govornikov, končno pa je zbornica vzprejela zakonski načrt brez premembe.

Predsednik Chlumecky je naznanil, da mu je bila vročena neka interpelacija, katere pa ne da čitati v javni seji. Poslanca dr. Kramar in dr. Lueger sta zahtevala, naj se čita interpelacija v javni seji, česar pa predsednik nikakor ni pripustil. Interpelacija se je potem čtala v tajni seji. Stavil je interpelacijo posl. dr. Gessmanna, nanašala pa se je na neki konfiskovani članek protisemitskega časnika „Volksfreund“.

Prihodnja seja bo jutri.

Primorske razmere.

Demonstracije v Trstu.

Posl. dr. Laginja in tovariši so v seji poslanske zbornice dne 10. decembra stavili naslednjo interpelacijo:

Povodom demonstracije, ki se je bila dogodila dne 12. novembra t. l. pred magistratnim poslopjem v Trstu, zaprli so petero Slovencev in jednega Italijana ter izročili iste sodni oblasti.

Bodi omenjeno že tu, da so se Slovenci tem povodom omejili na vzklike „Živela Avstrija, Živeli Slovenci, Živio Nabergoj“, mej tem ko so kričali italijanski demonstrantje „abbasso i S'ciavi“ (Doli s Slovenci!)

Ujete so izpustili na svobodo, izvzemši Frana Kravosa in Ivana Jajčiča, in se držita ta dva še vedno v zaporu, dasi je preiskava že dokončana, obtožnica predložena proti njima in drugim sokrivcem in dasi se obtožba proti Kravosu in Jajčiču glasi le zaradi čina, ki se kaznuje največ z jednim mesecem zaporu, mej tem ko sta Slovenec Požega in Italijan Pacor zatožena čina, kojega je kaznovati z zaporom do 6 mesecev, in vendar sta bila poslednja izpuščena na svobodo.

Uvažuje, da v § 175. št. 4 reda kazenske pravde preskrbljeni in od sodne oblasti za podaljšanje za-

glavo, pogledala mu globoko v oči ter mu zaprla usta s svojimi mokrimi, vročimi ustnicami.

„Me li ljubiš, Vida?“ —

„Ljubila sem te, odkar sem te prvič videla.“

„Ko sem ti poljubil roko, — ko me je Irma...?“

„Da, da...“

Vrnila sta se roka v roci v salon. Družba, ki se je razvrstila že okoli glasovirja, pri katerem je sedela Irma in poleg nje profesor Zdražba, sloviti baritonist, je kar onemela, in Weigstein je planil celó raz stola.

„Gospod profesor“, — dejal je tedaj Koder ne da bi izpuštil roko temno zardele Vide, — „baš sem se zaročil z Vašo gospico varovanko, k čemer Vas prosiva še blagoslova.“ —

„Dobro, dobro!“ — viknil je sedaj Mrak in pohitel čestitat mladima zaročencema, vsa družba pa je zavpila za njim mej smehom in šumom: „Dobro! — Živela!“ —

In profesor? — Zjokal se je skoro na glas, objel Kodra ter ga poljubil, potem pa poljubil tudi Vido, ginjen si brišeč potok solz, ki so mu siloma drle iz oči. In mej solzami se smehljaje tarnal je še cel večer: „Oh, te punice, — te punice, — meni nič, tebi nič se ti zaroče, človek naj jih pa še blagoslavlja!“ — (Dalje prih.)

pora glede Jajčiča in Kravosa uveljavljeni vzrok ne more biti veljaven, zlasti zato, ker se je isti opustil glede drugih sokrivcev, katere bi bilo, kakor rečeno, hujše kaznovati;

z ozirom na to, da sta Kravos in Jajčič glavarja družine ter da sta po podaljšanju zapore močno oškodovana pri svoji obrti;

uvažuje, da je tudi izključena možnost, da bi ponovila svoj čin, ako res ni pričakovati provokacije z druge strani;

in uvažuje končno, da je na svobodo izpuščen italijanski demonstrant Pacor uložil pritožbo proti obtožnici, mej tem ko sta se zaprta odrekla pritožbi, vsled česar se zavleče glavna razprava brez njiju krivde, stavlja jo podpisani nastopno vprašanje do njegove prevzvišenosti, gospoda ministra za pravosodje:

1.) Ali so njegovi ekscelenci znana tu opisana dejstva? In ako so:

2.) Ali ukrene potrebno njegova ekscelenca, da se bode s Franom Kravosom in Ivanom Jajčičem, katera se nahajata v sodnem zaporu v Trstu, postopalo jednako kakor z drugimi sokrivci ter da se nemudoma izpustita na svobodo?

Na Dunaju dne 10. decembra 1894.

Dr. Laginja, Alf. Coronini, Spinčič, Hájek, Biankini, Dapar, dr. Dyk, Perić, dr. Kaunic, dr. Brzorád, dr. Kurz, König, dr. Rašin, Schwarz, dr. Vašaty, dr. Kramar, dr. Slavik, dr. Pacák.

Porota v Trstu in Rovinju.

Posl. dr. Laginja in tovariši so v poslanski zbornici dne 11. decembra stavili naslednjo interpelacijo:

Podpisani se čutijo prisiljene, staviti nastopno vprašanje do gospoda ministra za pravosodje:

1.) Ali se pri sestavljanju letnih imenikov porotnikov za sodišči v Trstu in Rovinju jemlje primerni ozir na poznanje hrvatskega ali slovenskega jezika oseb, ki so sicer sposobne za ta posel, da se končno uveljavijo v čl. 19. drž. osn. zakona z dne 21. decembra 1867. drž. zak. št. 142 izraženo načelo enakopravnosti in v obstoječem redu kazenske pravde izvedena načela neposrednosti in ustnosti postopanja glede na hrvatsko (slovensko) narodnost v Istri?

Na Dunaju, 11. decembra 1894

Dr. Laginja, Spinčič, dr. Ferjančič, dr. Gregorčič, Biankini, Dapar, dr. Vašaty, Rašin, Spindler, Tekly, dr. Dvořák, dr. Kurz, dr. Brzorád, dr. Lang, dr. Pacák, Formanek, Eym, dr. Kaizl.

Hrvaščina v uradih.

Posl. dr. Laginja in tovariši so v seji poslanske zbornice dne 11. decembra stavili naslednjo interpelacijo:

Gos. kr. okrajno glavarstvo v Lošinju je v oktobru izdalo razglas ddo. 25. oktobra 1894 glede zgaševanja črnovojnikov in ga dala v raznih vaseh občine Cres nabiti.

Kakor je razvidno iz izvornika, je bil razglas pisan v nemškem in v laškem jeziku, to se pravi baš v tistih jezikih, katerih kmetsko prebivalstvo ne govori, deželnoavadni hrvatski jezik pa se je tudi v tem slučaju in ne samo tam, ampak tudi v puljskem in poreškem okraju popolnoma prezrl, kar novi dokazuje, kako se hrvatski narod za svoje zvesto službovanje državi sistematično plačuje.

To zapostavljanje jezika dotičnega prebivalstva, katerega zapostavljanja ni moči dovolj obžalovati, je provzročilo, da so se na določeni dan (9. novembra) vsi v letih 1852 do 1856. rojeni možje oglašili pri občinskem uradu v Cresu, a, kakor se samo po sebi razume, jih je bilo na stotine, kateri so se kot zgaševanju ne podvrženi odpravili s kratko opomojo, da niso bili pozvani.

Na stotine mož je na ta način po nepotrebnem, v največjem dežju, napravilo mučno več ur trajajočo pot iz svojih vasi v mesto in nazaj in vsi so morali troške iz svojega pokriti.

Pričakuje, da se takim nerednostim vendar jeditkrat že konec naredi, naznanjajo podpisanci to ministroma notranjih del in domobranstva in ju vprašajo:

Ali hočeta strogo zaukazati, da se vse na voljaško in črnovojniško službovanje nanašajoče okrožnice, tiskovine, razglasi in ukazi, v kolikor jih je

razglasiti v Istri, pišejo oziroma razglašajo tudi v hrvatskem jeziku?

Na Dunaji, 11. decembra 1894.

Dr. Laginja, Spinčič, dr. Kaizl, Tekly, dr. Dvořák, Dapar, dr. Kurz, Biankini, dr. Lang, dr. Ferjančič, Eym, dr. Vašaty, dr. Brzorád, dr. Gregorčič, dr. Pacák, Formanek, Spindler, Rašin.

V varstvo slovanskih poslancev.

V seji poslanske zbornice dne 14. decembra so poslanci dr. Laginja in tovariši stavili naslednjo interpelacijo:

Prečastni škof Tržaški je moral pred kratkim odpovedati misijon v cerkvi sv. Antona, ker mu je namestnik pismeno sporočil, da županovega nazora, da bi se moglo pri tej priliki zgoditi motenje miru, ne zmatra neutemeljenim, in da ondodno c. kr. redarstveno oblastvo ne more jamčiti za preprečenje izgrediv.

Resničnost te trditve ne more nobeno poročilo namestnikovo, bodi kakeršnokoli, utajiti, ker je prvopodpisane sam videl črno na belem to izjavo.

Uvažuje, da je najvišje politično deželno oblastvo zgoraj citirano izjavo dalo ali dati moralo, dasi je v Trstu na tisoče vernikov slovenske narodnosti, ki tam stalno bivajo, dasi so se v istem mestu v cerkvi sv. Jakoba v zadnjih letih večkrat vršili slovenski misijoni, dasi se ta jezik v cerkvi sv. Antona vedno rabi;

uvažuje, da, ako namestnik ne more jamčiti za vzdrževanje redu in miru v Trstu, kjer ima na razpolaganje vojake in, kakor je domnevati, dobro organizovano redarstvo, more še menj jamčiti za red in mir v mestu, kjer teh pomočkov nima na razpolaganje;

uvažuje nadalje, da se v kratkem skliče deželna zbornica Tržaški in isterski, v katerih sede tudi slovanski poslanci, ki so pri vsestranski obrambi pravic svojega naroda gotovo vsaj opravičeni stavljeni predloge in interpelacije ter govoriti v svojem narodnem jeziku, kar pa po najnovejši verziji gotovih krogov že samo na sebi „provokatorično“ upliva — vprašajo podpisanci ministrskega predsednika in ministerstvo:

„Ali boče vlada, če treba s porabo cele državne avtoritete brezpogojno zavarovati popolno parlamentarno delovanje slovanskih deželnih poslancev v Trstu in v Poreču, pred, mej in po bližajoči se seji?“

Na Dunaji, 13. decembra 1894.

Dr. Laginja, Pfeifer, Klun, dr. Brzorád, dr. Kaizl, dr. Slavik, dr. Blažek, dr. Pacák, dr. Lang, dr. Slama, Spinčič, Perić, dr. Gregorčič, Dapar, Nabergoj, Kušar, Povše, Biankini, Rašin.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 19. decembra.

Volilna reforma in davčna reforma.

Dunajski „Vaterland“ javlja, da dela neka notranjeparlamentarna zadeva koaliranim levičarjem in Poljakom mnogo preglavice. Poslanec baron Dipauli je kot poročevalec o novi dobitkovini postavil v svoje poročilo tudi odstavek, v katerem govori o uplivu davčne reforme na volilno pravico. Storil je to, dasi se o tej stvari v davčnem odseku ni govorilo. V rečenem odstavku je posl. Dipauli izrazil svoj osebni nazor, da se malim davkoplačevalcem z znižanjem dobitkovine nikakor ne sme prikrajšati volilna pravica, katero imajo sedaj. Dasi je vlada temu nazoru izrecno pritrdila, je vendar proti temu odstavku v poročilu protestoval načelnik davčnega odseka dr. Menger in rekel, da iz formalnih ozirov, ker se v odseku o stvari ni razpravljalo, ne podpisuje poročila. Začela so se neka pogajanja, katerih konec je bil ta, da je Dipauli dotični odstavek publiciral v drugi formi in da hoče v tem osiru staviti še pozitiven predlog. Od usode tega predloga oziroma od garancije, da se malim obrtovalcem volilna pravica nikakor ne prikrajša, je — po „Vaterlandu“ — odvisno, na kako stališče se postavi konservativna stranka glede davčne reforme.

Gospodska zbornica.

Gospodska zbornica je imela včeraj sejo, v kateri je rešila zakonski načrt o provizorni uredbi trgovinskega razmerja s Španjo in nekatere druge zakonske načrte zgol lokalnega pomena. Po dopolnilnih volitvah v komisije se je seja zaključila.

Dalje v prilogi.

Ogerski čuvar krone.

Včeraj sta se sešli poslanska in magnatska zbornica na skupno sejo, v kateri je bil voljen čuvar kraljevske krone. Izvoljen je bil baron Bela Radvanszky, zet Kolomana Tisze in velik prijatelj sedanje vlade.

Vnanje države.

Bolgarska ministerska kriza.

Usroki povsem nepričakovano nastali minister-ski krizi še niso pojasnjeni. Očijono se javlja, da je ministerstvo podalo ostavko, ker smatra svojo misijo kot rešeno. To je prazen izgovor. Toliko se ve, da sta krizo prouzročila liberalna člana ministerstva s tem, da sta naznanila svoj odstop. Kaj ju je k nezadovoljnosti s vlado sistemom napotilo, to še ni znano. Koburčan je pozval predsednika narodnega sobranja, da se posvetuje z njim glede bodočega ministerstva.

Škandal v Italiji.

Ni več dvoma, da so Crispi, njegova žena in razni politiki in uradniki Rimsko banko nesramno plenili. Podane tožbe in razglašeni protesti potrjujejo to očitno. Crispi je že davno vedel, kake papirje je imel Giolitti na razpolaganje, a dasi je imel pravico in moč sodno postopati proti Giolittiju, ni tega storil. Bal se je. Krivdo Crispijevo potrjuje tudi poročilo, s katerim je Crispi od kralja zahteval, naj dovoli, da se zaključi zasedanje poslanske zbornice. Giolitti je utekel v Berlin, ne iz strahu pred Crispijevo tožbo — tudi podkupljeni sodniki ne morejo Giolittija obsoditi, ker je zbornica razglasila dokumente — ampak ker ve, da se Crispi ne ustraši nobenega nasilstva in bi ga brez dvoma dal zapreti. Kar je v Italiji še poštenih elementov, je začelo boj proti Crispiju. Združili so se konservativci kakor bivša ministra Rudini in Brin z Zanardellijevimi stranko in z radikalnimi pristaši Cavallottijevimi. Rudini je že izdal oklic na svoje volilce, v katerem obsoja Crispijevo postopanje in protestuje proti zaključitvi zasedanja poslanske zbornice. Ta oklic je udarec Crispiju v obraz. Tudi drugi poslanci bodo storili kakor Rudini, a tudi Crispi ne drži rok križem; vojake zbira v Rimu in se pripravlja na razpust poslanske zbornice eventuelno na razglasenje diktature. In kralj? Ves svet se čudi, da še ni spodil Crispija.

Turki proti Armencem.

Turški vojaki uganjajo mej Armenci nezaslišane grozovitosti. Pri Sassumu so prebivalci neke vasi zbežali pred vojaki v neko cerkev; vojaki so vrata ulomili in poklali vse v cerkvi nahajajoče se Armence. Tudi z drugih krajev se poročajo podobne vesti. V Londonu živeti Armenci so priredili včeraj meeting, na katerem so sklicali se na angleško-turško pogodbo zahtevali, naj Angleška intervenira.

Kitajsko-japonska vojna.

Japonski tretji voj je pri Simučenju premagal kitajsko vojsko, se združil s brigado generala Ozaka in krenil proti Hajčengu. V Pekingu je zavlada strah. Kitajci so začeli preganjati tujce, in tudi evropski poslaniki se boje za svoje življenje, ker vlada ni dovolila, da pokličejo angleške pomorščake v svojo obrambo v Pekingu.

Dopisi.

Z Vrhniške, 18. decembra. [Isv. dopis.]
(Veselica za družbo sv. Cirila in Metoda.)
Z veseljem smo opazovali, kako so se Vrhniški rodoljubi združili v podružnici sv. Cirila in Metoda. Da je to v narodnem in socijalnem osiru bilo pravo, pokazalo se je pri veselici, katero sta priredili Vrhniški ženska in moška podružnica v nedeljo v tukajšnji čitalnici. Veselice udeležile so se vse odlične Vrhničanke poleg slovenskih rodoljubov. Tudi goste iz Borovnice, Ljubljane in Logatca smo videli pri veselici, katera se je v vsakem osiru dobro obnesla. Pevski del veselice prevzel je iz prijaznosti kvartet „Iirija“ iz Ljubljane. Hvaliti take pevce je pač odveč, ko vsakdo ve, da na celom Slovenskem ni sedaj takega kvarteta, kakor oni gospodov Pavška, Branketa, Lileka in Dočmana. Tajnik Vrhniške moške podružnice, tukajšnji kaplan, gosp. Luka Smolnikar je v krasnem slavnostnem govoru popisal delovanje družbe sv. Cirila in Metoda. Povdarjal je, da se ta družba še v nobenem slučaju ni izneverila svojemu verskemu in narodnemu programu in z navdušenimi besedami spodbujal k delovanju v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Burna pohvala mej govorom in ob koncu je kazala, kako globoko so segale govornikove besede vsem navzočim v srce. Družestva hčerka veleposestnika iz Lesnega brda, gospodična Emilija Golubova, je virtuosno igrala na klavirju tešak Schubertov komad: Es-dur Impromptu in zanj žela zasluženo pohvalo. Dodala je kasneje še dva komada, katera je istotako dovršeno prednašala ob občnem odobravanju navzočega občinstva. Gospod Josip Melf je s pravim občutkom kaj lepo deklamoval Gregorčičovo krasno pesem: „Naš čolnč ot-mimo!“ Ogrinčeva igra „V Ljubljano jo dajmo“ je

sicer že nekoliko zastarela, vendar je za male odre po deželi kaj prikladna in je, ako se tako dobro igra, kakor je to bilo pri nas na Vrhniku, vspeh popoln. Gospa dr. Maroltova in gospodični Grudnova in Šubertova, ter gospodje Flis, Gruden, Luznik in Stojec so kaj dobro pogodili svoje vloge. Zadovoljijo naj se s pavšalno pohvalo, katero je tudi občinstvo izreklo, češ, tako dovršene igre še ni bilo na odru Vrhniške čitalnice. V zabavnem delu vrstili so se Ljubljanski in domači mešan kvartet s govori in igranjem ob občni navdušenosti in veselju ob tako lepo vspeli veselici. Tudi glavni namen veselice se je popolnoma dosegel, kajti Vrhniški podružnici imata čistega dohodka te veselice 367 kron, primeroma velika vsota za naše razmere. Ta lep vspeh bodi Vrhniškim damam in rodoljubom v spodbujajo, da tudi nadalje v slogi delujejo v prosep milega našega naroda — v njega lepšo bodočnost. E.

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Davčaima nadzornikoma pri fla. vodstvu za Kranjsko sta imenovana gg. Henrik Kittag in dr. Ivan Pomebšek, fin. koncipistoma pa gg. dr. Ivan Rupnik in Rajko Jordan. — Pri poštnem ravnateljstvu za Štajersko in Koroško so bili imenovani za pošne oficijale asistenti Ivan Pust v Celovcu, Adolf Kalb na Ptujem, Ferd. Hanger, F. Widder in A. Kolitsch v Celovcu, Anton Scherbaum v Mariboru, Jožef Schläffer in Stefan Polanec v Gradcu, Leopold Lah in Karl Makart v Beljaku. — Svetovalstveni tajnik Tržaškega deželne sodišča vitez Wolf je dobil naslov in dostojanstvo sodnega svetnika. — Naš rojak inženjer Oskar Smrekar v Mannheimu, ki je — kakor znano — izdelal načrt za Ljubljanski vodovod ter zgradil pozneje tudi vodovod v Belemgradu, dobil je srbski Takovski red četrtega razreda.

— (Vojaške vesti.) Oskrbovalnimi akcesisti so bili imenovani: Reservni desetniki Milan Dolenc v 27. pešpolku (bivajoč na Dunaji) in Makso Kobler v topničarskem polku št. 1 (bivajoč v Ljubljani) pri vojnem oskrbovališču v Gradcu, Vladimir Tomec in Herman Halbensteiner v 27. pešpolku (bivajoča v Ljubljani) pri vojnem oskrbovališču v Sarajevu, Alojzij Potočnik v 27. pešpolku (bivajoč na Dunaji) pri vojnem oskrbovališču v Sibinju in rezervni infanterist Henrik Raetz v 17. pešpolku (bivajoč v Celovcu) pri vojnem oskrbovališču v Isomestu.

— (Lahi zopet rogovilijo.) Znano je, da je pravosodno ministerstvo glede sestavljanja prvotnih zapiskov porotnikov na Primorskem izdalo pred kratkim posebno naredbo, s katero se je določilo, da je v zapisek postavljati najprej samo take moške, ki so poleg italijanščine zmožni tudi slovenščine ali hrvaščine, ako pa ni takih, potem ni samo vzprejemati le italijanščine večjih moških, ampak tudi take, ki so zmožni samo slovenščine in hrvaščine. Po tej ministrovski naredbi se je ta dni sestavil zapisek porotnikov. Naravno je, da je ta sedaj precej drugačen kakor prejšnji. Prej je bilo v zapisku nebroj Lahov, kateri niso umeli besedice slovanske, dočim so bili Slovani, nevedči italijanščine načeloma izključeni. Ker torej ni zagotovljeno, da bodo izšrebanji zgolj laški porotniki — glede upliva laških porotnikov na pravosodje opozarjamo na svoječasni govor dra. Laginje — zagnali so Lahi strahovit krik. Laške občine, na čelu jim sloveči Poreč, so začele protestovati zoper to novo nasilstvo, ta atentat na laške privilegije, deželni odbor je odposlal „energičen“ protest na ministerstvo, listi pa hujskajo na „obrambo“. Scenarija je torej povsem taka, kakor pred revolucijo v Piranu... Morda prekliche ministerstvo zaradi konsekvence tudi to naredbo? Namestnik Rinaldini bi se gotovo ne protivil.

— (Velik izgreb) bil je sinoči v gostilni „pri panji“ v Vegovih ulicah v Ljubljani. V gostilni bilo je okolu dvajset mizarjev iz tu kajšnje tovarne, kateri so se bili sprili mej sabo. Po natakariji poklicani redar Fran Črtalič skušal je narediti mir ter aretovati glavnega ekscedenta Rožanca, kar se mu pa ni posrečilo. Ko sta prišla na pomoč še dva redarja, nastala je velika rabuka. Mizarji začeli so psovati in pretepavati redarje ter jim skušali izviti sablje, tako da so le-ti morali rabiti orožje ter je bilo več mizarjev ranjenih. Naposled posrečilo se je redarjem, narediti mir. Deset mizarjev bilo je aretovanih; dva sta bila danes izpuščena, ostali pa so bili zaradi javnega nasilstva isročeni deželnemu sodišču.

— (C. kr. ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic) javlja, da se uvede z dnem 1. januarjem 1895 šesto izdanje generalne tarife za blago c. kr. avstr. državnih železnic.

— (Panorama) g. Streckerja ima zdaj posebno zanimivo serijo krasnih podob naše divse gorenjske strani, ki se glede naravnih krasot sme meriti z marsikaterim slovečim krajem inozemstva. Podobe se kažejo plastično in so zares izborno izdelane po fotografu g. Lergetporerju na Bledu. G. Strecker je s to serijo podob naših domačih krajev gotovo storil uslugo naši domovini, katere krasote se bodo tako kazale tudi vnanjemu svetu in privabile marsikatega tujca v našo Švico. Naj nikdo ne zamudi pogledati si to zares izborno zbirko slik domačih. Poleg gorenjskih podob je še mnogo drugih iz naše prestolice, Budimpešte, Ogorake itd. Iz Ljubljane gre g. Strecker po praznikih v Italijo, kjer bodo gotovo podobe iz bližnje naše gorenjske Švice vzbujale zanimanje vseh prijateljev narave.

— (Vreme.) Danes se je vreme prevrglo in je začelo deževati. Ker je pa še vendar primerao mrzlo, se je naredila ledena skorja na tleh in je hoja po spolzkem ledovji jako nevarna. Več oseb je padlo in se deloma tudi poškodovalo. Iz raznih krajev se poroča o snežnih zametih.

— (Osuševanje Račenske doline.) Poljedelsko ministerstvo je obljubilo za leto 1895. deželnemu odboru kranjskemu vsoto 3000 gld. kot podporni prispevek k stroškom, ki so proračunjeni na 5000 gld.

— (Dolenjskega pevskega društva v Novem mestu) občni zbor vršil se bode v četrtek dne 20. t. m. ob 8 uri zvečer v prostorih „Narodnega doma“.

— (Novo bralno društvo) se je osnovalo v Dobrem polju v kočevskem okraju. Osnovni odbor je že predložil pravila v potrjenje.

— (Za gimnazijo v Celji.) Polaoštevno zbrani občinski zastop občine Globoko pri Brežicah sklenil je v seji dne 16. t. m. soglasno, poslati prošnjo na državni zbor za ustanovitev slovenske nižje gimnazije s sedežem v Celji.

— („Celjski Sokol“) ima svoj toletni občni zbor dne 22. decembra t. l. v prostorih Celjske čitalnice ob 8. uri zvečer.

— (Zimski sport.) Člani Celjskega Sokola vpeljali so nov zimski sport, namreč ski in norveške sanjke in se vadijo vsak dan. Kakor se čuje, nameravajo nekateri člani pospeševatelji tega sporta osnovati poseben odsek društva „Sokol“, koji bi se izključno bavil s tem zimskim sportom, ki ni samo za gospode, ampak tudi za dame jako zanimiv.

— (Bralno društvo v Sevnici) priredi dne 26. t. m. v dvorani g. Antona Fabijanija društveno veselico s gledališko predstavo. Uprizorili se bosta igri „Esa se mora omožiti“ in „Ona me ljubi“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: I. prostor 40 kr., II. prostor 30 kr., III. prostor 20 kr.

— (Zaradi dvojnega umora) je tožena pred porotniki v Celovcu 33letna Franja Scherianu. Tožba se glasi na to, da je otrovala dva svoja zakonska moža. Pozvanih je bilo 44 prič, vseh vkup pa jih navaja zatožba 94. Obravnava še traja.

— (Zopet pogoreli.) Da ni dobro vtikati se v stvari, katere človeku nič mari niso, o tem so se zopet preverili gospodje, ki vodijo oblastno besedo v mestnem svetu Tržaškem. Priredili so bili namreč ogorčeno „denuncijo“ o „protinarnem vedenju“ tržaškega škofa ter jo hoteli odposlati sv. očetu. O tem se je razpravljalo tudi v poslednji seji mestnega sveta. Namestništvo pa jim je sklenilo to veselje ter vložilo svoj veto in razveljavilo dotični sklep. Spomenica se torej ne bode odposlala na veliko jezo irendentovskih glasil, ki se zdaj jeze, zakaj se spomenica ni že davno odposlala.

— (Občinski tajnik Ellušegg.) Znani „prijatelj“ istarskih Slovanov vpokojeni namestniški svetnik Ellušegg je dobil službico občinskega tajnika v Poreču. Čestitamo lahonskim matadorjem v Poreču na tem imenovanju. Saj bi bilo res škoda, da bi taka moč, kot je g. svetnik, že morala počivati!

Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista sta poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Blaško Tominc, nadučitelj v Globokem pri Brežicah 9 kron 29 vin, katere je nabral potem šaljive dražbe in daroval sl. polnoštavilni občinski odbor občine Globoko, povodom izvolitve novega župana g. Frana Keneja. Bog in narod! — G. A. Lackner v Črnomlju 3 krome 4 vin, nabral g. Majdič — Skupaj 12 kron 33 vin. — Žvelji rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Razne vesti.

(Italijanska šola v Belemgradu.) V kratkem se bode ustanovila v srbski prestolici italijanska šola za dečke in dekleta, katero bode podpiralo italijansko ministerstvo za znanje stvari. To bode prva taka šola v Srbiji.

(Obsojeni podčastniki.) Vojno sodišče v Berlinu je izreklo ob odbo nad učenci topničarske šole, katerih vedenje je ob svojem času vzbujalo toliko hrupa. Nekateri so bili oproščeni, drugi pa obsojeni od osem dni do 9 mesecev zapora v trdnjavi.

(Nesreča na železnici.) Sprevodnik južne železnice Jožef Nemec je padel blizu postaje Wildon z brzovlaka. Teško poškodovanega so ga prenesli na postajo.

(Volkovi na Ogerskem.) Na južnem Ogerskem se v nekaterih krajih klati mnogo volkov. V okolici Zemuna jih je toliko, da se je uradno odredil splošni lov na nadležne goste.

(Visoka starost.) V Siratovu na Ruškem je umrl najstarejši veteran Napoleonove vojske general Nikolaj Savin v visoki starosti 126 let.

(Razbojništvo v Italiji.) Poveljnika karabinierjev na otoku sardinskem polkovnika Passavella so ustrelili briganti, ko je jezdi na ogled. Tudi njegovega pobočnika so umorili. Morilci so trije znani glasoviti briganti, katerih pa očeviski doslej še niso zasledili.

(Ministeria časnikar.) Pred nekoliko leti umrl kanadski minister Sir John Macdonald je pri neki soireji popolnoma pozabil, da mora govoriti znamenit govor. Pozno v noči si je domislil na to, a govor mu ni bil več tako jasev in efekten, kakor se je od njega pričakovalo. Časniški poročevalec je torej drugi dan posetil ministra in vedel, da takovega govora se more prijaviti, prosil ministra, naj mu pomaga, češ, da ni govora mogel satančar zabeležiti. Sir John veli časnikarju prijazno, naj mu čita dotično notico. Poročevalec ni dolgo čital, ko mu seže Sir John v besedo rekoč: „Tega jaz nisem govoril“, na kar nastane mučna tišina. Dovolite, pravi po molku minister, da povzamem svoj govor. In govoril je slajen govor, katerega je besedo za besedo zapisaval časnikar. Ko je poslednji še odhajal, ustavi ga minister in mu reče: „Mladi človek, dovolite, da vam dam dober svet: Ne držite se nikdar več, da poročate besede javnega govornika, kadar ste — pijani!“

Književnost.

Literarne vesti. Gospod prof. A. Benšek v Plovidru, znani strokovnjak v stenografiji, prične z novim letom sopes izdajati „Jugoslovanskega Stenografa“. Dotično „vabilo k naročb.“, katero ravnokar razpošilja, slóve tako: Početkom januarja 1895 stopi „Jugoslovanski stenograf“ v VI. tečaj v novi obliki, povečanem obsevu in z obilnejo vsebino, uređovan po svojem poprejšnjem programu. Imel bode novo poseben prilog: „Glasnik, kulturno-zgodovinski za južne Slavjane“ s sl. kami. Izhajal bode mesečno (razven avgusta in septembra) v zvezkih po 2½, tiskane pole (okolo 40 strani velike osmerke) v slovenskem, hrvaškem, srbskem in bolgarskem jeziku. „Jugoslovanski stenograf“ prinaša članke o svoji stroki, potem o pisanji sploh, o pisalnih strojih itd. „Glasnik“ pa ima sledeče oddelke: cerkev in šola, književnost in umetnost, glasba in gledališče, naravoslovje in potovanje, trgovina in obrtnija, promet, društvene vesti in raznoterosti. V vsakem oddelku se nahajajo dopisi ali kratke vesti (opisne) iz raznih krajev na slavjanskem jugu. Na ta način se spoznavamo vzajemno ter se lahko razumevamo med sabo, kakor to bratom pristoja. V novejšem času se zanimajo celo večji narodi za svoja posamezna narečja, če tudi imajo občni književni jezik; kako bi ne mikalo tudi Slovence, spoznati jezik in kulturno odnošaje svojih bližnjih bratov. Tudi zanimanje za stenografijo raste od dne do dne. Naše geslo je: „Spoznajmo se, razumimo se! In v tem smislu hočemo z Božjo pomočjo tudi znanprej delovati, računajoč na podporo prijateljev te ideje. Cena lista zajedno s prilogi ostane ista, pri vsem tem, da bo skorej trikrat večji od prejšnjih letnikov, t. j. za celo leto 2 gld 50 kr. Naročniki se pošilja z mejnarodnimi poštnimi nakaznicami podpisanemu uredniku. A posamezni svetci

se prodajajo po 30 kr. pri kajigarjih: Kleinmayr in Bamberg v Ljubljani, Drag. Hribar v Celji, L. Hartmann v Zagrebu itd. Isti kajigarji sprejemajo tudi naročnino. — Nadejati se je, da se oglasi dosti naročnikov tudi s Slovenskega, saj je stenografija veda, ki vsakemu prav priha. Pa tudi že zaradi „Glasnika“ samega je stvar vredna vse podpore. — Kakor javlja zadnja „Soča“, dotičan je že I. snopič „Knjižnice za mladino“ ter se jame razpošiljati prihodnje dni. „Soča“ pravi, da bode to krasen božični dar za našo mladino. Snopič obsega dve povesti: „Dva brata“ in „Milosrdna Zorana“, obe vkup v obsegu 6½, tiskanih pol. „Knjižnica za mladino“ bode izhajala vsak mesec v trdo vezanih snopičih. Naročnina za vse leto je znaša 1 gld. 80 kr. ali 20 kr. za vsak snopič za menarodnike. Na slovenskem učiteljstvu in na prijateljih slovenske mladine je zdaj, da skrbé za obatoj tega hvalovrednega podjetja. Nadejamo se, da je ne bo šole niti premišljevali še na Slovenskem brez Gabrčkove „Knjižnice za mladino“!

— „Kmetovalec“, ilustriran gospodarski list ima v št. 23, to-le vsebino: Sadne brajde; — Čebelno pravo v Avstriji; — Kostanj kot krma; — Naši travniki; — Ljubljansko barje; — Iz podružnic; — Razne reči; — Vprašanja in odgovori; — Gospodarske novice; — Uradne vesti e kr. kmetijske družbe krajske; — Tržne cene.

Brzjavke.

Pazin 19. decembra. Pri volitvi v drugem volilnem razredu je zmagala hrvaška stranka s 388 proti 60 glasom. Slava volilcem!

Dunaj 19. decembra. V današnji seji poslanske zbornice se razpravlja o zakonskem načrtu glede nedeljskega počitka. Ko je poslanec župnik Veber povdarjal, da se morajo vsi narodi zopet obrniti k Bogu in omenil najnovejših dogodov v Italiji, vzel mu je predsednik Chlumec ky besedo. Veber je apeloval na zbornico, koalicija pa je pritrdila predsedniku. Tirolski poslanec Zallinger je ostro grajal postopanje naučnega ministra Madeyskega proti pbal. Scheicherju.

Praga 19. decembra. Pri deželnozbornski volitvi v kmetijskih občinah klatovskih je propadel staročeski kandidat dvorni svetnik dr. Randa proti mladočeskem kandidatu Hanf. Doslej je ta okraj vedno volil staročeske poslance.

Budimpešta 19. decembra. Ministerski predsednik dr. Wekerle se odpelje nocoj na Dunaj. Ni več dvoma, da ponese sohoj demisijo celega ministerstva.

Budimpešta 19. decembra. Narodni muzej je kupil spise pokojnega Kossutha za 150.000 gld.

Rim 19. decembra. Kralj je povabil markija Rudinija, voditelja zaružene opozicije, na razgovor o političnem položaju.

Rim 19. decembra. Senat je sklenil, da se z Giolittijevimi papirji ne bo bavil, češ, da mu stvar ni nič mar. Poslanca Brin in Bonghi sta izdala oklic na svoje volilce, v katerih protestujeta zoper zaključenje zasedanja poslanske zbornice.

Pariz 19. decembra. Poslanska zbornica je volila radikalca Brissona predsednikom. Dobil je 243 glasov, njegov protikandidat, oportunist Méline pa 213.

Narodno-gospodarske stvari.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic javlja, da se je glasom razglasila v „Wiener Zeitung“ razpisalo izvrševanje podstavnih del na progi Hütteldorf-Hietzing Dunajske mestne železnice, in da vzprejema ponudbe najdalje do 5. januarja 1895 imenovano ravnateljstvo, katero delo izvršuje v imenu in na račun komisije za prometne naprave na Dunaji. Pogoji in drugi pomočki so pri tem ravnateljstvu in pri C. kr. stavbnem vodstvu Dunajske mestne železnice, sekcija proga ob Dunavskem kanalu in v Dunajskem polju na vpogled.

Listnica uredništva.

Gosp. dopisnik v Sovnici: Cenjenega dopisa sedaj ne moremo več priobčiti, ker je že skoro mesec dnij od dotične veselice. — „Več volilcev“ v sv. M. pri sv. P.: Vaš dopis nam je po ovinkih šele danes prišel v roke. Ker bo ž. jutri volitev, ne bi moglo priobčiti nič uplivali. — Gosp. — et — tu: Hvalo lepo za popis naš demašnjega lista razvidite, da nam je popraj dopis došel od dunge strani.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene Elizabetne kri čisteče pile. (1897—8)

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilo, raztaplajoče sredstvo. — 1 škatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako opreži. — Znakovaj, izrečno Neustein-ove Elizabetne pile. — Pristno so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskane naše protokolevane varstveno znamko „St. Leopold“ in naše firme: lekarna „Pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri g. lekarji G. Piccoli-ji.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto 4 gld. 80 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Marije Kralj polovica zemljišča v Žagi, (v drugit), dne 22. decembra na Brdu.

Martina Vrančarja posestvo v Vidošicah, cenjeno 1218 gld., (v drugit), dne 22. decembra v Metliki.

Marije Riedl posestva v Domžalah, cenjena 400 gld., 500 gld. in 1200 gld., dne 22. decembra 1894 in 22. januarja 1895 v Kamniku.

Andreja Cimpermana posestvo v Kumpovljah cenjeno 4802 gld., dne 22. decembra 1894 in 22. januarja 1895 v Trebnjem.

Antona Jenko-ta zemljišče v Radomlji, (v drugit) dne 21. decembra v Kamniku.

Shod upnikov v konkursu Marije Podkrajsek bode dne 24. decembra pri deželnem sodišču v Ljubljani pred konkursnim komisarjem dr. sodišča svetnikom Čehom.

Umrli so v Ljubljani:

16. decembra: Neža Hlebš, šidarjeva vdova, 80 let, Poljanski cesta št. 18.

17. decembra: Franc Cirk, tov. delavec, 54 let, Kravja dolina št. 1.

18. decembra: Jožef Pregel, delavčev sin, 2 leti, Opekarska cesta št. 22. — Marija Vončina, delavčeva hči, 16 mesecev, sv. Petra nasip št. 65.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
18. dec.	7. jutraj	749.2 mm.	-9.2° C	sl. sev.	jasno	
	2. popol.	740.1 mm.	-2.6° C	sl. sev.	jasno	0.90 mm.
	9. zvečer	737.2 mm.	-5.0° C	sl. sev.	jasno	

Srednja temperatura -5.6°, za 4.0° pod normalom.

Dunajska borza

dne 19. decembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100
Avstrijska zlata renta	124
Avstrijska krošaka renta 4%	99
Ogerska zlata renta 4%	124
Ogerska kronska renta 4%	98
Avstro-ogerske bančne delnice	1040
Kreditne delnice	898
London vista	124
Nemški drž. bankovci na 100 mark	60
20 mark	12
10 frankov	9
Italijanski bankovci	46
C. kr. cekini	5

Dne 18. decembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	149 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	132
Zemlj. obč. avstr. 4% slati sast. listi	124
Kreditne srečke po 100 gld.	200
Ljubljanske srečke	25
Rudolfove srečke po 10 gld.	23
Akcijske anglo-avstr. banke po 200 gld.	179
Tramvaj-drust. velj. 170 gld. a. v.	422
Papirnatil rubelj	1

Proda se

najlepše posestvo v Zagorji ob Savi

sredi trga, pripravno za vsako obrt, s jako pripravnimi hlevi za živinorejo, vso pripravo za gostilno, strojarstvo in mesarstvo, tik župne cerkve prostori za najlepše stavbo. — Proda se pa tudi eventuelno na drobno. (1403—2)

Več se poizve pri lastniku

P. Weinberger-ju

v Zagorji.

Igre za društva

jako zabavno za staro in mlado,

otroške igre

za pouk in zabavo po Fröbel-ovem sistemu, priporoča (1887—8)

Fr. Stampfel v Ljubljani

Kongresni trg, Tenhalle.

Lepo prostorno stanovanje

obstoječe iz treh sob, kabineta, kuhinje, jedilne
shrambe in drvarnice, se takoj odda v najem
v Spodnji Šiški št. 86.

Natančno poizvé se v gostilnici „pri
Ančniku“ v Spodnji Šiški. (1418—1)

Samo 32 krajo.

stane 1 liter izvrstnega vina in

samo 24 krajo.

stane 1 liter dobrega močnega vina

belega ali črnega, potem specialne vrste, kakor dolenski
ovet, zelenika, teranec, sladak prosekar itd., prav
po ceni samo v prenovljeni in z večno kurjavo vrejeni

Kranjski vinarni v Ljubljani

Slonove ulice št. 52.

Za pristnost se jamči z vsoto 1000 gld.

(1404—2) Natančni ceniki na razpolago.

„The Mutual“

životna zavarovalnica v Novem Yorku.

Čisto vzajemna.

Nobenih delničarjev.

Največja varnost. Nedosežno visoki dobitkovni deleži.

Premoženje dne 31. de-

cembra 1893 nad . . . 967 milj. frank,

Zavarovalnine znašajo . . . 4159 milj. frank.

Izplačalo se je zavarov-

ancem, odkar posluje

društvo 1903 milj. frank.

Specijalno jamstvo za avstrijske zavarovance

1.021,124 krome v 4odstotni zlati renti, depo-

no ani pri c. kr. ministerski plačilnici.

Natančnejše podatke in informacije daje

glavno ravnateljstvo za Avstrijo:

Wien, I., Lobkowitzplatz 1.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajati in odhajati časi označeni so v
srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljub-

ljani za 1 minuto naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 19. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Ce-

lovec, Franzensfeste, Ljubno, čes. Selthal v Aussee, Ischl, Gmun-

den, Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Lino, Budejovice,

Pisani, Marjine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago,

Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Ce-

lovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čes. Selthal v Solnegrad, Dunaj

via Amstetten.

Ob 12. uri 55 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak,

Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec,

Ljubno, čes. Selthal v Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Ino-

most, Breginje, Gurin, Genevo, Paris, Steyr, Lino, Gmundon, Ischl,

Budejovice, Pisani, Marjine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane,

Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lip-

ske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marjinih varov,

Pisani, Budejovice, Solnegrada, Lince, Steyra, Gmundona, Ischla, Aus-

see, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka-

Franzensfeste, Trbiša.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten,

Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marjinih

varov, Pisani, Budejovice, Solnegrada, Lince, Steyra, Pariza, Geneve,

Gurina, Breginje, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega,

Celovca, Lince, Pontabla, Trbiša.

Ob 2. uri 22 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta

Ob 4. uri 45 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthalja

Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega Mesta.

Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena iz

Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 8. uri 50 min. popoldne „ „

Ob 6. uri 50 min. zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 min. dopoldne „ „

Ob 6. uri 30 min. zvečer „ „

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(1180—19

zobe in zobovja

ustavlja brez vaskih bolečin ter opravlja plombo-

vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje

zobne bolečine z umirjenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Dobro ohranjen glasovir

se zaradi pomanjkanja prostora za 95 gld. proda. Kdor
pa želi kupiti, oglasi naj se na Mestnem trgu št. 17,
III. nadstropje, pri gospej Hteng. (1417—1)

Aviso.

V kolodvorski restavraciji

se bode

vsak četrtek in vsako nedeljo

točilo toli priljubljeno

Monakovsko Spaten-pivo

Nastavilo se bode ob 10. uri dopoldne.

Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem

Fran Kaube,

restavratör.

(1259—13)

Zelodčne kapljice

koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom

Marijinceljske kapljice.

Te kapljice so zelo pro-
spešne (provzročujejo slast
do jela, razstvarjajo sliz,
so pomirjive in olajšujejo,
ustavljajo krč in krepijo
želodec; rabijo pri nape-
njanji in zapečenosti,
preobloženem želodcu z
jedili in pijačami i. t. d.

Steklenica z rabilnim
navodom velja 20 kr.,
tucat 2 gld., 3 tucate
samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

zraven rotočva v Ljubljani. (1010-15)

Posiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.
Veliko
zalogo
Najbolje cen.
Najbolje cen.
klobukov
priporoča
J. Soklič.
Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH (27)
Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za kro-
jače in čevljarje, beloprtnege blaga in
podvleke, bombaža in ovčje volne, preje
za vezenje, pletenje, šivanje in kavlji-
čanje, tkanega in nogovičarskega blaga,
predpasnikov, živetkov in rokovic, po-
zamentirkega in drobnega blaga, tra-
kov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in
preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (33)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanov-
ljeno J. J. NAGLAS leta 1847.
tovarna poštva
v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
Gospodske ulice (Knežji dvorec).
Zaloga najednostavnega in najfinejšega le-
senega in oblazinjenega pohištva, zreal,
strugarskega in pozlatareškega blaga, po-
hištvene robe, zaves, odej, preprog, za-
stiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otro-
ški vozički, železna in vrtna oprava, ne-
pregorne blaginice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.
Velik zračni vrt, stekleni salon
in kegljišče.
Priznana izvrstne jedi in pijače
in skupno obedovanje.
(22) F. Ferline, restavratör.

Josip Reich (23)
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast občinstvu dobro urejeno
kemično spiralnico
v kateri se razparane in nerazparane
moške in ženske obleke lepo očedijo.
Pregrinjala vsprejmo se za pranje in
crem v pobarvanje. V barvariji vspre-
jamo se svilnato, bombažno in mešano
blago. Barva se v najnovejših modah.

(51)
HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša
zaloga za šivilje.
(34)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljate barve, lak
in pokost. (20)
Glavni zastop Bartholi-jevega ori-
ginalnega karbolinjevega. Maščoba
za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast občinstvu svojo
veliko zalogo vsakovrstnih
pečij in glinastih snovij
kakor tudi
štedilnikov
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje,
železo in kovino-
livalnica.
Izdeluje kot posebnost:
vse vrste strojev
za lesoreznilce in
žage. (21)
Prevzame cele naprave in
okrobuje parostroje in
kotle po najboljši sestavi,
slučajno tarbine in
vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika
F. Merala & Boneš
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,
ali pa sv. Petra nasip št. 27
priporočata se p. n. občinstvu za ženske
in moške obleke, razparane in cele, iste
se lepo očedijo; vzprejemata vsako-
vrstna pregrinjala, svilnate robe in tra-
kove za pranje in pobarvanje, ka-
kor tudi svilnato, bombažno in mešano
blago vseh barv. Obleka se čisti, pere
in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga Vrhniskega piva.
Priznana izvrstna restavracija z veliko
dvorano za koncerte itd. in lepim
vrtom. (36)
Kegljišče je na razpolago.
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec
liter po gld. 1.20 in
medenovec
liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdrav-
niki, pri (216)
Oroslav Dolencu
trgovina z voščeno in medom
Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe
umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“
(Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)
dobivajo se
na karton-papirji tiskane
komad po 20 kr.
v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu
A. Zagorjan-u in pri družih knjigo-
tržcih.

J. Kunčič
priporoča p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
(„Pri avstrijskem cesarju“)
z opomnjo, da rabi vodo iz mest-
nega vodovoda, a v svoji
filijali v Lescah
rabi vodo iz tekočega studenca
nad cesto proti Bledu. (64)
Zunajja naročila izvrše se točno.

Čast mi je naznanjati, da sem pre-
vzela po smrti mojega moža Frana Toni
kovaško obrt
katero bodem nadaljevala, ter se pripo-
ročam za vsa v to stroko spadajoča dela
po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.
Dobro delo in točna postrežba.
Z velespoštovanjem (37)
Ivanka Toni
v Vodmatu št. 4.

Za božična in novoletna darila

priporoča

Anton Zagorjan, knjigar v Ljubljani:

Jurčičeve zbrane spise 11 zvezkov broširanih po 60 kr., elegantno vezanih po 1 gld., po pošti 10 kr. več, Nadalje Levstikove, Stritarjeve in druge zbrane spise.	Preširnovi, Aškerčeve, Gregorčičeve, Gestrinove, Turkuševe in druge pesmi.	Za leto 1895.: Stenski koledar po 25 kr. Skladni koledar po 60 kr. Dijaški koledar po 60 kr. Po pošti vsak koledar 5 kr. več.	Za mladino: Knjige s podobami in Razne povesti zlasti pa Živali v podobah po 45 kr. Mladini za kratek čas (knjiga z lepimi podobami in Funtkovimi pesmicami) po 60 kr.	Raznovrstne papeterije zlasti krasne kasete s papirjem, albume, voščilne pole in karte, vizitnice in Juks-karte i. t. d. i. t. d.
--	---	--	--	--

Blago je solidno. — Naročila z dežele izvršujejo se točno.

Priporočevano od ravnateljstva poliklinike!

Uporablja se pri
 oslovskem kašlju, influenci, boleznih
 na vratu, prsih in pri otroških boleznih

konjakov sladni izvleček.

Neobhodno potreben za rekonvalescente.
 Dobiva se v vseh boljših lekarnah, droguerijah
 Tvernica (1302—10)
 Konjakovega sladnega izvlečka v Leipniku.

Drkalice

se od prevzete zaloge blaga **Albina Slitscher-ja**, dokler
 jih bude v zalogi, prodajejo
 par po 40 kr. do 1 gld. 80 kr.
 Tudi se ostala (1416—1)
železnina in kuhinjsko posodje
 najceneje razprodaja.
Karol Kauschegg, Ljubljana.

Proti kašlju in nahodu, zlasti pri otrocih, proti
 zasliženju, boleznim na vratu, na želodcu in
 mehuru se najbolje priporoča

Koroški
rimski vrelec.
 Najfinejša namizna voda.

Zaloga v Ljubljani pri **M. E. Supan-u**, v
 Kranji pri **Fr. Dolenz-u.** (1285—6)

VIZITNICE
 priporoča po nizki ceni
 „Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Služba občinskega tajnika

je razpisana pri občini mesta **Krškega in okolice**. D hodki
 tajnikovi bodo pristojevanje v mestni hiši in letna plača 500 gld.,
 po dogovoru tudi več.

Prošnje s primernimi spricvali naj se vložijo do 31. decem-
 bra 1894 pri županstvu v K šk-m.

Krško, dne 11. decembra 1894.
 (1392—3) **Dr. J. Mencinger, župan.**

Priporočam p. n. občinstvu

za božične praznike

mojo svežo in dobro sortirano zalogo blaga vsake vrste sladkorja, kave, riža,
 pšena, pšenege ječmena, makaron, pšenične moke, genoveškega in na-
 misnega olja, vinskega octa, gorčice, dišavnih in nasoljenih kumaric,
 raznega južnega ovočja, sultan-rosin, cibeb, vinskih jagodic, dateljnov,
 lešnikov, sremskih in Prugl-fig in flavskih rešt, rusov, nardin, slanikov,
 oblih rib, limon in pomeranč, turških sliv, medu, jabolk, čebele, česna,
 Dunajske masti, slanice, govejega masla, surovega masla, jajec, klobas,
 gusati, salame, pristnega Jamaica-ruma, konjaka, brinjevega, slivovke, rie-
 novca, raznih bombonov in Londonških biškot, kakao, čokolade in čaja itd. itd.

Ob enem naznanjam, da se jedina zaloga za Kranjsko

moke za prirejanje krepke juhe

po predpisu njegove prečastnosti prelata **Kneipp-a** od **Mat. Arnold-a**,
 peka v Floridsdorfu-Donaufeldu, izdelane, pri meni nahaja.

Prizadevala si bom najvestneje, p. n. občinstvu z najboljšim blagom po naj-
 nižjih cenah in s najsolidnejšo posrebo zadovoljiti. (1378—4)

Proseč najljubljene prav mnogobrojnega poseta, se priporoča

Leopoldina Mauser
 Križevniški trg št. 8, „pri zlatem sidru“.

P. n.

Predno si omislite vse, kar želite kupiti za

božična darila

Vas najljubneje pozivljem, da si ogledate našo prebogato in preefektno

božično razstavo

kjer najdete veliko izbér (1406—3)
 rezbarij, galanterijskega in nagizdnega blaga ter igrač
 kakor tudi
 muzikalna dela, ki igrajo sama od sebe.

Ravnokar je dospela partija toli priljubljenih pristnih **japonskih galan-**
terijskih in drugih izdelkov za praktično rabo, kateri so zaradi njih nizke
 cene vsestransko obilo pohvaljeni.

Fr. Stampfel.
 V Ljubljani, Kongresni trg, „Tonhalle“.

Za božične praznike

treba je poleg prasca tudi dobre kapljice dalmatince, ki ga je možno dobiti
 pri trdku

bratje Markovina, Reka

pod sledečimi pogoji:

Belo povse fino vino . . . po gld. 24.— hektoliter
Samotok (Schiller) . . . „ „ 22.— „
Črno namizno vino . . . „ „ 20.— „

postavno na kolodvor Reka s povzetjem, sodček se dobi brezplačno. Kdor
 ga nam vrne poštnine pristo in v dobrem stanju, more nanj povzeti 3 tri. gld.

Narodbine se vzprejemajo in izvršujejo od 30 litrov naprej.
 Reka, dne 9. decembra 1894.
 (1385—6) **Bratje Markovina.**

! Praktična darila za Božič in za Novo leto !

Lepi ostanki suknenega blaga za dame od 30 kr. meter navzgor.	Loden za obleke 26 kr. meter in višje.	Blago za obleke iz čiste volne (prav lepi vzorci). 48 kr. meter in višje.	Barhant , ki se dá prati. Lepi dessins. Lepi vzorci po znižanih cenah.
---	--	---	--

Blago za obleke
 za gospode in dečke
 od čiste volne
 gld. 1.30 meter in višje.

Blago
 za zimske suknje
 najfinejše kakovosti
 meter 4 gld. in višje.

J. GROBELNIK v Ljubljani, Glavni trg št. 20 preje V. Sattner.

Bogato skladišče
 v predtiskanih ročnih delih.

Velika zaloga
 echarpes (prevez)
 in pletenine.

Vsi zimski predmeti se zaradi izredno velike množine blaga in ker je sezóna pri kraju,
 oddadó po čudovito nizkih cenah.